

Szent István király ünnepe

(augusztus 20.)

Péld 4,10-15.18-27

Az igaz ember útja, mint a hajnal pirkadása

Hallgasd hát meg, fiam, fogadd el szavaimat, akkor nagy lesz száma élted éveinek. Megmutatom neked a bölcsesség útját, egyenes lesz az út, amelyen járatlak. Semmi nem gátolja lépteidet, amikor jársz, és ha gyorsan szaladsz, akkor sem botlasz meg. Tartsd meg intelmemet, ne tágíts tőle! Őrizd meg, hiszen az életed! Ne lépj a gonoszok ösvényére, és a gonosztevők útján ne járj! Hagyd el, s ne menj rajta tovább, kanyarodj el tőle, s úgy folytasd utadat! ...Az igaz ember útja, mint a hajnal pirkadása, egyre világosabb, míg fényes nap nem lesz. A gonoszok útja olyan, mint a sötét éjszaka, maguk sem tudják, miben botlanak meg. Figyelj, fiam, a szavaimra, nyisd ki a füledet a beszédemre! Ne téveszd el őket soha a szemed elől, és őrizd meg a szíved közepében! Mert élet annak, aki megleli őket, gyógyulás az egész testének. Nagy gonddal őrizd a szívedet, mert hiszen belőle indul ki az élet. Tartsd távol magadtól a száj hamisságát, távolítsd el az ajkak álnokságát! Egyenest előre nézzen a szemed, legyen egyenes a szemed pillantása. Egyengess sima utat a lábadnak, legyenek biztosak mind az útjaid. Se jobbra, se balra ne térj le az útról, és a gonosztól tartsd távol a lábad.

A zsidó bölcsességi irodalom egyik jelentős könyve Salamon példabeszédei nevét viseli, bár több bölcsességi gyűjteményből állították össze, és személyesen nem sok köze van Salamonhoz. De mivel Salamon volt a bölcsességi ideált megtestesítő király, ezért egyetlen antológiaként az ő neve alatt tették közzé ezt a jórészt neveléssel és országirányítással kapcsolatos bölcsességi gyűjteményt. A könyv számos témát ölel fel, a vallási, családi és közösségi életre vonatkozó gyakorlati tanácsoktól kezdve a házasság, a gyermeknevelés vagy a szegénygondozás kérdéséig. Fő témája azonban, hogy az igazi bölcsesség egy Istentől származó ajándék, Isten biztosítja a világ természeti és erkölcsi rendjét, segítve az igaz embert, és kudarca ítéve a gonoszt.

A királyok és a népek vezetői aszerint, hogy mennyire vették tekintetbe Isten törvényeit és milyen ügyessen alkalmazták, egész nemzetek és országok lakosainak életét teheték boldoggá vagy pokollá. Az antik királyokat a pásztorfejedelmekhez hasonlították, akiknek a feladatuk,

hogy a rájuk bízottak minden igényét kielégítsék, szükségleteikről és védelmükről gondoskodjanak.

Minden esetben a királyváltások időszaka, amely egyben a hatalomváltás időszaka is volt, a legkockázatosabb periódus volt minden ember számára, mert az új király legtöbb esetben nem látta még döntéseinek hosszú távú következményeit. Csak az uralkodási gyakorlat közben jött rá, hogy mit is eredményeztek döntései. A jelen szakasz központi gondolata: „Az igaz ember útja, mint a hajnal pirkadása, egyre világosabb, míg fényes nap nem lesz.” Ez a kijelentés világossá teszi, hogy az emberi átlátó képességet az különbözteti meg az Istenétől, hogy az ember az évei számának növekedésével és a tapasztalatai szaporodásával lassan megvilágosodhat, rájön, a helyes cselekvés módjára. De csak akkor, ha alapvetően igaz ember. Különbösen összezavarja mind a saját mind pedig a hozzátartozók életét is.

Úgy tűnik, hogy azok a politikusok, akik átélték a II. világháború borzalmát, időközben rájöttek arra, hogy mit kellett volna másként csinálni. Ez a politikus nemzedék azonban kihalt Európában, és az újabb generáció csak rövidtávú érdekekben és lehetőségekben gondolkodik, és szeret elfeledkezni arról, hogy döntéseinek milyen következményei lesznek mások számára. A mostani szakasz kulcsmondata fordítva is igaz. „A gonosz ember útja, mint az alkony átváltása éjszakába, egyre sötétebb, míg sötét éjszakává válik.” Az éjszaka démonai pedig mindig rossz tanácsadók, ezért most is várjuk az igazság hajnalát.